aan anderen drie, aan enkelen zelfs vier deputaatschappen op. In lien mannen, die — 't zij als hoogleeraar, 't zij als dienaar des Woords — toch al over weinig vrijen tijd kunnen beschikken, zoo met arbeid worden overladen, dan kan het niet bevreemden, dat wat van hen gevraagd wordt niet steeds op den bepaalden tijd gereed is.

Liturgie.

En tenslotte noemt Prof. Grosheide in hetzelfde blad weer de kwestie der liturgie:

Over de „liturgie-kwestie" wordt niet veel meer gesproken of geschreven.

Is ze dood? Misschien niet geheel, maar men krijgt soms den indruk, dat het niet heel veel scheelt en de belangstelling, die een oogenblik hoog oplaaide, is aanmerkelijk gezakt.

Zoo heel erg vinden we het niet.

Men weet, dat we ons altijd geschaard hebben onder de voorstanders van de invoering eener meer uitgebreide liturgie.

Maar met een zeer groote koelheid.

Zelf zouden we nooit een voorstel doen tot invoering, wel als er een goed voorstel tot invoering werd gedaan, vóór stemmen.

En dat omdat we de zaak zelf wel goedkeuren, maar toch van oordeel zijn, dat ze niet waard is er zoo heel druk mee te zijn en omdat er zeer groote bezwaren aan verbonden zijn.

Vergissen we ons niet, dan zijn die gevaren hier en daar al merkbaar.

Men weet, dat in sommige kerken na de laatste Synode of reeds daarvoor, grootere of kleinere wijzigingen in den eeredienst zijn ingevoerd.

Voldoen ze erg? Wordt het slotvers van de berijmde Tien Geboden of van den Avondzang Zondag aan Zondag zóó gezongen, dat men merkt het hart is er bij? We wagen het te betwijfelen. De zaak kan wel goed zijn, maar ons Nederlandsche volk is geen volk voor zulke dingen. Daartoe zal het nog eerst moeten worden opgevoed. En daaraan mee te werken is, gelooven we, beter dan om iets in te voeren dat spoedig versteend is.

Wij hebben vroeger al eens geschreven, dat ongetwijfeld niet zonder reden de Nederlandsche Gereformeerde liturgie allengs is vereenvoudigd.

En we zijn er heel niet rouwig om, dat de liturgiebeweging vrijwel tot rust gekomen is.

Het is goed om weer eens van deze dingen rekenschap te geven.

Want het gaat zoo langzamerhand naar de Generale Synode toe!

K. S.

BOEKBESPREKING.

Kinder-Zendings-boekjes voor uitdeeling (Kerstfeest).

Aletta Hoog, „Kalipa de Kafferjongen".
Aletta Hoog, „Van een Ceylonsch prinsje".

Bij denzelfden uitgever verschenen deze beide kinderboekjes; per stuk kosten deze keurige boekjes, gecartonneerd, 40 ct., maar bij getallen van minstens 25 de halve prijs. Beiden kunnen hartelijk worden aanbevolen; smakelijk geschreven, en mooie plaatjes. Wij zijn den Zendingsstudie-Raad dankbaar voor deze zeer aantrekkelijke zendingslectuur.

J. D. WIELENGA.

„Jan Kordaat", door L. Penning.
Nijkerk — Chr. Bibliotheek G. F. Callenbach.

De Inleiding doet reeds vermoeden, wat die naam Jan Kordaat moet beteekenen; bij het verder lezen wordt uw vermoeden bevestigd, terwijl aan het eind ronduit gezegd wordt: „Het waren de overwinnaars van koning Moselekatse.... Het waren de zonen eener Nederlandsche moeder.... Het was Jan Kordaat ...." In den naam Jan Kordaat hebben wij dus een karakteriseering van bepaalde personen, en wel van de Boeren van Zuid-Afrika. Op zijn bekende gezellige, onderhoudende, dikwijls ontroerende wijze vertelt de grijze Penning in dit boek de bekende geschiedenis van de Groote Trek in het midden der dertiger jaren der vorige eeuw; tenminste, een gedeelte van dien trek wordt ons hier beschreven, en dan gekleed in een romantisch gewaad; de liefde tusschen Koos en Truia, en ook tusschen Bezitha en Amanzi spelen een groote rol in deze historie. Het meer dan 300 bl. groote boek is van het begin tot het eind spannend in den goeden zin van het woord, en natuurlijk christelijk; het is één groote illustratie van de kracht en heerlijkheid van het vertrouwen op God. De 28e jaargang van Callenbach's Christelijke Bibliotheek wordt met dit vierde deel waardig besloten. De aankondiging van den 29en jaargang is er ook reeds; de vier boeken der laatste jaren worden weer vijf. Het aantal inteekenaren zal door deze mededeeling wel vermeerderen.

J. D. WIELENGA.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Augustinusga: H. Lanning te Siddeburen en H. Steen te Zoutkamp.
Gerkesklooster-Stroobos: G. Diemer te Roden en T. Gerber te Assen.
Zwolle: G. O. Donner te Emmen en H. v. d. Elskamp te Koog-Zaandijk.

Beroepen te:

Amersfoort: C. v. d. Woude te Gorredijk.
Augustinusga: H. Lanning te Siddeburen.
Domburg en Westkapelle: cand. J. E. Visser te Kockengen.
Driesum: I. K. Wessels te Veere.
Hilversum (3e pred. pl.): G. R. Kuijper te Haarlem.
Meliskerke: cand. Th. Delleman te Den Bosch.
Oldeboorn: cand. Th. Delleman te Den Bosch.
Raard: E. J. van Voorst te Kootwijk.
Strijen: A. van der Vegt te Oldehove.
Westmaas: cand. Th. Delleman te Den Bosch.

Aangenomen naar:

Alleveer (bij Hoogeveen): cand. C. Stam te IJsselstein.
De Lier: W. Moene te Oostburg.
Echten: cand. J. Maaskant te Rijsoord.
Langeslag: cand. S. Oegema te Grafhorst.
St.-Laurens: cand. A. Koning te Nieuwerbrug a. d. Rijn.

Bedankt voor:

Aalsmeer, Helmond, Woubrugge en Tzummarum: cand. C. Stam te IJsselstein.
Brouwershaven, Zalk, Dussen, Meeuwen en Nieuwerkerk (Z.): cand A. Koning te Nieuwerbrug a. d. Rijn.
Hemelum en Gaast: cand. J. Maaskant te Rijsoord.
Schoonoord en Overschild: cand. S. Oegema te Grafhorst.
Werkendam: P. v. d. Spek te Spijkenisse.

Afscheid van:

Delft: K. Schilder. Tekst: Matth. 24:26.
Genemuiden: F. Bruinsma. Tekst Gal. 1:11.
Moordrecht: F. Drost. Tekst 1 Tim. 1:12.

Intrede te:

Tiel: W. van Gelder. Tekst 1 Cor. 12:4—16.
Voorschoten: Dr D. K. Wielenga. Tekst Joh. 14:6.

Beroepingswerk. De Geref. Kerk van Den Haag-West zal overgaan tot de beroeping van een vierden predikant. Dit wordt geacht een vrucht te zijn van de splitsing der Kerk van Den Haag in twee afzonderlijke Kerken, waardoor het herderlijk werk nu beter tot zijn recht kan komen.

— Te Veenhuizen en Een willen de Geref. Kerken trachten te komen tot het gezamenlijk beroepen van een dienaar des Woords.

Kerkgebouwen. Te Enter (O.) bestaan plannen voor den bouw van een nieuwe Geref. Kerk.

— Te Ommen is in de Geref. Kerk een commissie gevormd om een bouwkapitaal van f 60.000 bijeen te krijgen voor een nieuwe kerk.

— Te Oosterbeek zal het nieuwe kerksgebouw der Geref. Kerk in November a.s. in gebruik genomen worden.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Aalsmeer: D. Driessen te 's-Gravenzande.
Zwijndrecht: J. A. Riekel te Maarssen.

Aangenomen naar:

Harlingen: L. H. Beekamp te Rozenburg.

Bedankt voor:

Leerdam: J. B. G. Croes te Bussum.

Intrede te:

Hoogeveen: K. Zuidersma. Tekst Joh. 3:29.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Aagtekerke: J. Fraanje te Barneveld en B. van Neerbos te Terneuzen.
Den Haag: G. H. Kersten te Ierseke en H. Kieviet te Vennendaal.

Beroepen te:

Aagtekerke: B. van Neerbos te Terneuzen.

Bedankt voor:

Kalamazoo: M. Hofman te Krabbendijke.
Paterson: M. Hofman te Krabbendijke.
Nieuw-Beijerland: G. H. Kersten te Ierseke.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Adorp: cand. H. C. J. van Deelen te Groningen.
Benningen: I. G. Knottnerus te Den Briel.
Hoogersmilde (toez.): cand. A. Wildschut te Haarlem.
Groningen: J. Vermeulen te Noordwijk aan Zee.
Gonderak: J. C. Klomp te Westbroek (U.).
Haastrecht: J. Vink te Drimmelen.
Hoogeveen: G. C. Severijn te Schalkwijk.
Halle (toez.): cand. A. A. Wildschut te Haarlem.
Ouddorp (Z.-H.): L. van Mastrigt te Harderwijk.
Scherpenzeel (Fr.): T. W. v. d. Leij te Midsland.
Warfhuizen: H. W. Bloemhoff te Scharmer-Harkstede.

Aangenomen naar:

Hatten: G. J. Koldewijn te Zetten.
Moordrecht: B. Nieuwburg, em.-pred. te Boskoop.

Bedankt voor:

Aalsmeer: H. W. J. C. Hanselaar te Zevenbergen.
Oudewater: G. Benes te Monster.

Afscheid van:

Hoogersmilde: A. Blanson Henkemans. Tekst. Rom. 8:38 en 39.
Hei- en Boeicop: E. V. J. Japchen. Tekst Joh. 21:25.
Mijdrecht: J. G. R. Langhout. Tekst Jerem. 17:16, 17.
Rijsoord: J. G. L. Brouwer. Tekst 2 Tim. 2:19.

Intrede te:

Bergentheim (O.): J. J. van Oosterzee. Tekst 1 Cor. 1:23.

Een nieuw boek van Penning

Als laatste deel van den 28en jaargang der „Christel. Bibliotheek" ontvingen de abonné's

JAN KORDAAT

EEN VERHAAL UIT DEN BOERENTREK IN DE JAREN 1836 EN 1837

DOOR **L. PENNING**

Prijs ing. f 2.50 - Geb. f 3.25.

In dezen jaargang zijn thans verschenen:

Kerstboek 1924, kw. prachtwerk, met bijdragen van verschillende auteurs;
Liefde door ANNA KATTERFELD;
Jan Murken door D. SPECKMANN en **Jan Kordaat** door L. PENNING.

Deze complete jaargang is thans nog verkrijgbaar voor f 5.75 ingenaaid en f 9.— gebonden.

Abonné's voor den nieuwen jaargang worden nu reeds aangenomen in elken soliden boekh. en bij den uitgever.

Het nieuwe programma wordt op aanvrage toegezonden door den uitgever

G. F. CALLENBACH te NIJKERK.

GLAS IN LOOD.

Geschilderd en gebrand Glas.

J. BROERE - ROTTERDAM

Opgericht 1896

DIJKSTRAAT 115—117—119

Telefoon 2407.

Bij de Uitgevers van dit blad is verkrijgbaar:

KAART VAN DE GEREF. KERKEN IN NEDERLAND,

met alphabetische naamlijst.

De Classes-indeeling is op de kaart aangegeven. Formaat 50 × 70 c.M. **Prijs 35 cents.**

Franco toezending na ontvangst van het bedrag.

N.V. „REFORM"
Dir. E. BOERMA
Groningen Amsterdam
Heerestraat 58 Rokin 76
Dames en Heerenkleedermakerij
Coupeurs door het geheele land te ontbieden

8 OCTOBER a.s. verschijnt het 1ste nummer van het nieuwe, RIJK GEILLUSTREERDE WEEKBLAD

DE MAATSCHAPPIJ

CHRISTELIJK SOCIAAL-ECONOMISCH WEEKBLAD

Comm. van Redactie: L. ATTEMA; L. BÜCKMANN; H. J. VAN DER MUNNIK; Dr. J. A. NEDERBRAGT.

Vaste medewerkers: H. AMELINK, F. L. VAN DER BOM, Mej. G. W. BOUMAN (Constance Strijder), Z.Exc. H. COLIJN, H. DIEMER, Prof. Mr. P. A. DIEPENHORST, Mr. Dr. J. DONNER, ANTH. FOLMER, Mr. P. S. GERBRANDY, Prof. Dr. C. GERRETSON, H. J. DE GROOT, Mr. G. H. A. GROSHEIDE, Mr. Dr. H. H. A. VAN GYSLAND OOSTERHOFF, J. HOFMAN, Mr. C. FRIDA KATZ, K. MEIMA, C. DE NEEF, Mr. Dr. A. A. VAN RHIJN, Z.Exc. Mr. V. H. RUTGERS, Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE, J. R. SNOECK HENKEMANS, Prof. Mr. F. DE VRIES, Ds. G. W. C. VUNDERINK.

Uitgave van de **DRUKKERIJ ORANJE NASSAU te BAARN**

PRIJS Fl. 2.50 PER HALFJAAR BIJ VOORUITBETALING

Abonneert U op dit hoogst actueele weekblad; het eenige op dit gebied!

GROEN
ELOUT
MACKAY
KUYPER
LOHMAN
DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk Onderwijs lieten wij **GROOTE PORTRETTEN** vervaardigen in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten **in lijst** (buitenmaat 37 × 46 c.M.), verpakt in kist, bedraagt **f 30** — inclusief emballage. — Bestellingen kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES. **OOSTERBAAN & LE COINTRE.**

DISSERTATIE

Wie een Dissertatie wil laten drukken, verzuime niet model en prijs aan te vragen ter drukkerij van

OOSTERBAAN & LE COINTRE
GOES

OP DEN UITKIJ
heeft de beste medewerk
geeft per jaar evenveel
tuur als 21 boeken leder
ruim honderd blz.
geeft per jaar 400 mooie
ten,
geeft in December een
kunstbijlage: een kleure
productie naar fraai schil
geeft artikelen op elk geb
en boeiende verhalen,
is door de Chr. pers als
strijd geprezen,
komt daarom voor Uw abo
nement in aanmerking.
Begin 2e jaargang: Oct.
Verschijnt: 1en en
Zaterdag van iedere maa
Prijs per kwartaal f 2.25
VRAAGT PROEFNUMMER
GEBR. ZOMER & KEUNI
WAGENINGEN